

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ
Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας

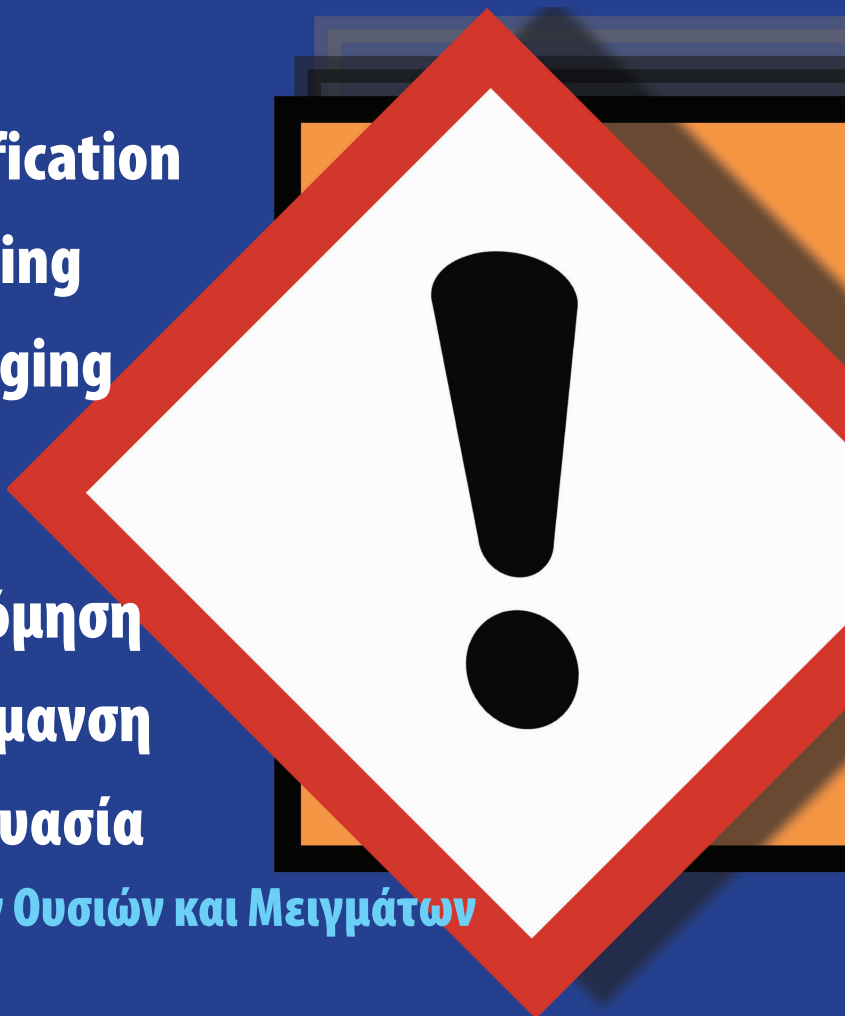
Ευρωπαϊκός Κανονισμός

αρ. 1272/2008/ΕΚ

Classification
Labelling
Packaging

Ταξινόμηση
Επισήμανση
Συσκευασία

Χημικών Ουσιών και Μειγμάτων

Ταξινόμηση Επισήμανση Συσκευασία

Ο Ευρωπαϊκός Κανονισμός με αρ. 1272/2008, γνωστός ως Κανονισμός CLP, τέθηκε σε ισχύ τον Ιανουάριο του 2009 και καθορίζει τα κριτήρια για την **Ταξινόμηση (Classification)**, **Επισήμανση (Labelling)** και **Συσκευασία (Packaging)** των χημικών ουσιών και των χημικών μειγμάτων.

Στόχος του Κανονισμού CLP είναι η δημιουργία ενός διεθνούς συστήματος μεταφοράς πληροφοριών για την επικινδυνότητα των χημικών ουσιών και των μειγμάτων τους που να αναγνωρίζεται σε παγκόσμιο επίπεδο έτσι ώστε να εξασφαλίζεται η ελεύθερη κυκλοφορία των χημικών προϊόντων στην αγορά. Ταυτόχρονα, με τον τρόπο αυτό επιτυγχάνεται υψηλό επίπεδο προστασίας της ανθρώπινης υγείας αλλά και του περιβάλλοντος.

Ως αποτέλεσμα της εναρμόνισης των κριτηρίων ταξινόμησης, επισήμανσης και συσκευασίας με το **ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΜΕΝΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΗΣ ΤΩΝ ΗΝΩΜΕΝΩΝ ΕΘΝΩΝ (Globally Harmonised System, GHS)**, οι πιθανοί κίνδυνοι για τις χημικές ουσίες και τα μείγματα κοινοποιούνται στους χρήστες, μέσω συγκεκριμένων **Δηλώσεων Κινδύνου** και **Εικονογραμμάτων (συμβόλων)** που αναγράφονται στις ετικέτες των χημικών προϊόντων, καθώς επίσης και μέσω των **Δελτίων Δεδομένων Ασφάλειας (ΔΔΑ)** τους.

Τα νέα ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΜΜΑΤΑ έχουν σχήμα ρόμβου **με κόκκινο πλαίσιο** και **μαύρο σύμβολο** σε **λευκό φόντο** και αντικαθιστούν τα τετράγωνα σύμβολα **σε πορτοκαλί φόντο** της προηγούμενης νομοθεσίας.

ΑΕΡΙΟ ΥΠΟ ΠΙΕΣΗ Σύμβολο: Φιάλη αερίου	ΕΚΡΗΚΤΙΚΟ Σύμβολο: Εκρηγνυόμενη βόμβα	ΟΞΕΙΔΩΤΙΚΟ Σύμβολο: Φλόγα υπεράνω κύκλου
ΕΥΦΛΕΚΤΟ Σύμβολο: Φλόγα	ΔΙΑΒΡΩΤΙΚΟ Σύμβολο: Διάβρωση	ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ Σύμβολο: Θαυμαστικό
ΟΞΕΙΑ ΤΟΞΙΚΟΤΗΤΑ Σύμβολο: Νεκροκεφαλή με διασταυρούμενα οστά	ΣΟΒΑΡΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ Σύμβολο: Κίνδυνος για την υγεία	ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΟ ΓΙΑ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ Σύμβολο: Περιβάλλον

Μεταβατική Περίοδος

Ο Κανονισμός CLP αντικατέστησε σταδιακά (2010-2015) τις Οδηγίες 67/548/ΕΟΚ και 1999/45/ΕΚ, για την ταξινόμηση, συσκευασία και επισήμανση των επικίνδυνων χημικών ουσιών και των επικίνδυνων παρασκευασμάτων, αντίστοιχα. Οι εν λόγω Οδηγίες καταργήθηκαν και από την **1.6.2015** εφαρμόζεται πλήρως ο Κανονισμός CLP.

Οι κυριότερες αλλαγές στους όρους του Κανονισμού CLP σε σχέση με τη νομοθεσία που καταργήθηκε φαίνονται στον πιο κάτω πίνακα:

Νέοι όροι του Κανονισμού CLP	Όροι που διαφοροποιούνται
Μείγματα-8	Παρασκευάσματα
Επικίνδυνο (Hazardous)	Επικίνδυνο (Dangerous)
Εικονογράμματα Κινδύνου 	Σύμβολα Κινδύνου
Δηλώσεις επικινδυνότητας (H από Hazard)	Φράσεις κινδύνου (R από το Risk)
Δηλώσεις προφύλαξης (P από Precaution)	Φράσεις ασφαλούς χρήσης (S από Safety)
Προειδοποιητικές λέξεις: Κίνδυνος ή Προσοχή	—
Συμπληρωματικές πληροφορίες σήμανσης για ορισμένα μείγματα (EUH)	—

Από την 1.6.2015 τα μείγματα που παρασκευάζονται και διατίθενται στην ευρωπαϊκή αγορά πρέπει να ΤΑΞΙΝΟΜΟΥΝΤΑΙ, να ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΟΝΤΑΙ και να ΣΥΣΚΕΥΑΖΟΝΤΑΙ σύμφωνα με τα κριτήρια του CLP, ενώ για τις καθαρές χημικές ουσίες αυτό ισχύει ήδη από την 1.12.2010.

Μεταβατική περίοδος για τα μείγματα: Μείγματα που φέρουν σήμανση με την παλιά νομοθεσία και έχουν παρασκευασθεί και έχουν διατεθεί στην αγορά **ΠΡΙΝ** από την **1.6.2015** (βρίσκονται ήδη στα ράφια), μπορούν για ακόμα δύο χρόνια, δηλαδή **μέχρι την 1.6.2017**, να διατίθενται προς πώληση μέχρι την εξάντληση των αποθεμάτων τους. Από αυτήν την ημερομηνία και μετά δεν επιτρέπεται να κυκλοφορούν στην αγορά μείγματα που να φέρουν την παλιά σήμανση.

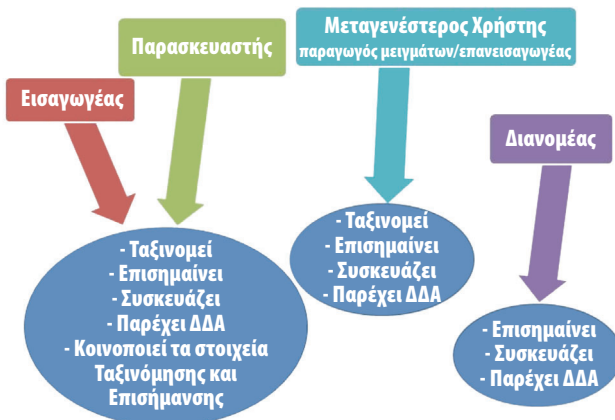
Εξαιρέσεις Κανονισμού CLP

Ο Κανονισμός CLP **δεν εφαρμόζεται** στις ακόλουθες χημικές ουσίες και στα μείγματα που στην τελική τους μορφή προορίζονται για τον τελικό καταναλωτή: Φαρμακευτικά και κτηνιατρικά φαρμακευτικά προϊόντα, καλλυντικά, ιατροτεχνολογικά προϊόντα, τρόφιμα και ζωοτροφές. Επίσης, ο Κανονισμός CLP **δεν εφαρμόζεται** στις ραδιενεργές ουσίες και στα ραδιενεργά μείγματα, στις χημικές ουσίες και στα μείγματα που βρίσκονται υπό τελωνειακή επιτήρηση, στα μη απομονωμένα ενδιάμεσα προϊόντα, στις χημικές ουσίες και στα μείγματα που προορίζονται για χρήση στην επιστημονική έρευνα και ανάπτυξη και τα οποία δεν διατίθενται στην αγορά.

Ρόλοι και Υποχρεώσεις

Οι **ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ** έχουν την ευθύνη για τη σωστή ταξινόμηση, επισήμανση και συσκευασία της χημικής ουσίας ή του μείγματος που διαθέτουν στην αγορά και για τον προσδιορισμό των κινδύνων που ενδέχεται να προκύψουν για την ανθρώπινη υγεία και το περιβάλλον από τη χρήση τους.

Όλα τα χημικά προϊόντα που ταξινομούνται ως επικίνδυνα θα πρέπει να συνοδεύονται από τα κατάλληλα ΔΔΑ και να φέρουν στη συσκευασία τους την κατάλληλη επισήμανση (ετικέτα), έτσι ώστε οι εργαζόμενοι, οι καταναλωτές και οι χρήστες να ενημερώνονται για τις οποιοσδήποτε επιπτώσεις που συνεπάγεται ο χειρισμός τους αλλά και για τα μέτρα προστασίας που πρέπει να λαμβάνονται σε κάθε περίπτωση.

Σημαντικοί Ορισμοί:

Διάθεση στην αγορά είναι η προμήθεια ή η διάθεση σε τρίτο είτε έναντι αμοιβής είτε δωρεάν. Η εισαγωγή θεωρείται διάθεση στην αγορά.

Εισαγωγή είναι η φυσική εισαγωγή στο τελωνειακό έδαφος της Κοινότητας (δηλ. η εισαγωγή από τρίτες χώρες).

Προμηθευτής είναι ο παρασκευαστής, ο εισαγωγέας, ο μεταγενέστερος χρήστης ή ο διανομέας που διαθέτει στην ευρωπαϊκή αγορά μια χημική ουσία (είτε σε καθαρή μορφή είτε σε μίγμα) ή ένα μίγμα.

Παρασκευαστής είναι φυσικό ή νομικό πρόσωπο, εγκατεστημένο στην Κοινότητα, που παρασκευάζει μια χημική ουσία εντός της Κοινότητας.

Εισαγωγέας είναι φυσικό ή νομικό πρόσωπο, εγκατεστημένο στην Κοινότητα, υπεύθυνο για τη φυσική εισαγωγή στο έδαφος της Κοινότητας.

Μεταγενέστερος Χρήστης, (παραγωγός μειγμάτων και επανεισαγωγέας) είναι φυσικό ή νομικό πρόσωπο, εγκατεστημένο στην Κοινότητα, που χρησιμοποιεί μια χημική ουσία είτε υπό καθαρή μορφή είτε σε μίγμα στις βιομηχανικές ή επαγγελματικές του δραστηριότητες.

Διανομέας (έμπορος λιανικής) είναι φυσικό ή νομικό πρόσωπο, εγκατεστημένο στην Κοινότητα, που αποθηκεύει και διαθέτει σε τρίτους στην αγορά, μια χημική ουσία είτε υπό καθαρή μορφή είτε σε μίγμα.

Στοιχεία Επισήμανσης

Η επισήμανση (ετικέτα) επικίνδυνου χημικού προϊόντος (χημικής ουσίας ή μείγματος) που κυκλοφορεί στην κυπριακή αγορά γίνεται οπωσδήποτε στην ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ και πρέπει να περιλαμβάνει τα ακόλουθα:

1. Τα **στοιχεία επικοινωνίας** του/των προμηθευτή/τών στην κυπριακή ή/και ευρωπαϊκή αγορά.
2. Την **ποσότητα** του προϊόντος (καθαρής χημικής ουσίας ή μείγματος).
3. Την **ονομασία της χημικής ουσίας** ή άλλο αναγνωριστικό κωδικό (στην περίπτωση καθαρής χημικής ουσίας).
4. Την **εμπορική ονομασία/περιγραφή του μείγματος** (όπως ακριβώς εμφανίζεται στα Δελτία Δεδομένων Ασφάλειας) καθώς και την **ταυτότητα των κυριότερων συστατικών** που συμβάλλουν στην επικινδυνότητα του μείγματος (στην περίπτωση μείγματος).
5. Τα κατάλληλα **Εικονογράμματα Κινδύνου**, την Προειδοποιητική λέξη **Κίνδυνος ή Προσοχή**, όλες τις **Δηλώσεις Επικινδυνότητας (H)** και **μέχρι έξι Δηλώσεις Προφύλαξης (P)**.
6. Άλλες συμπληρωματικές πληροφορίες που μπορεί να απαιτούνται από άλλες νομοθεσίες (π.χ. για τα βιοκτόνα, απορρυπαντικά κ.λπ).

Ευρετήριο Ταξινόμησης και Επισήμανσης

Το **Ευρετήριο Ταξινόμησης και Επισήμανσης (C&L Inventory)** είναι μια **Βάση Δεδομένων** που καταρτίζεται και τηρείται από τον **Ευρωπαϊκό Οργανισμό Χημικών Προϊόντων (ECHA)**. Περιέχει **Δεδομένα Ταξινόμησης και Επισήμανσης** που υποβάλλονται από τους παρασκευαστές και τους εισαγωγείς των χημικών ουσιών. Μέχρι στιγμής περιέχει δεδομένα για περισσότερες από **120.000 χημικές ουσίες** που παρασκευάζονται/εισάγονται/κυκλοφορούν στην ευρωπαϊκή αγορά. Από αυτές, περισσότερες από **4.500** έχουν **ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΜΕΝΗ ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ** δηλαδή ταξινόμηση που έχει συμφωνηθεί σε ευρωπαϊκό επίπεδο και πρέπει να χρησιμοποιείται υποχρεωτικά. Οι ουσίες με εναρμονισμένη ταξινόμηση είναι, κυρίως, οι πιο επικίνδυνες χημικές ουσίες που έχουν ταξινομηθεί ως καρκινογόνες, μεταλλαξιγόνες, τοξικές για την αναπαραγωγή ή ευαισθητοποιητικές του αναπνευστικού συστήματος. Στο Ευρετήριο, που βρίσκεται στην πιο κάτω ιστοσελίδα, υπάρχουν επίσης **οι ονομασίες των εναρμονισμένων χημικών ουσιών, μεταφρασμένες σε όλες τις γλώσσες της Ευρωπαϊκής Ένωσης**. Οποιοσδήποτε χρήστης έχει τη δυνατότητα να αναζητήσει δεδομένα για οποιαδήποτε χημική ουσία επιθυμεί, συμπληρώνοντας απλώς τα κριτήρια αναζήτησης.

<http://echa.europa.eu/information-on-chemicals/cl-inventory-database>

Κοινοποίηση στο Ευρετήριο Ταξινόμησης και Επισήμανσης

Οι **ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΤΕΣ** και οι **ΕΙΣΑΓΩΓΕΙΣ** χημικών ουσιών έχουν υποχρέωση (άρθρο 40 του Κανονισμού CLP) να υποβάλουν στον ECHA όλες τις πληροφορίες και τα δεδομένα που αφορούν την Ταξινόμηση και Επισήμανση των χημικών ουσιών που διαθέτουν στην αγορά, μέσω μιας διαδικασίας που ονομάζεται **ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ (NOTIFICATION)**. Τα δεδομένα αυτά καταχωρούνται αυτόματα στο Ευρετήριο Ταξινόμησης και Επισήμανσης.

Τα δεδομένα ταξινόμησης και επισήμανσης κοινοποιούνται **υποχρεωτικά** για κάθε χημική ουσία (είτε βρίσκεται σε καθαρή μορφή, είτε περιέχεται σε μείγμα) που ταξινομείται ως επικίνδυνη σύμφωνα με τα κριτήρια του CLP και διατίθεται στην ευρωπαϊκή αγορά, **ανεξάρτητα από την ποσότητα που παράγεται /εισάγεται**.

Η κοινοποίηση πρέπει να υποβάλλεται **ΕΝΤΟΣ ΕΝΟΣ ΜΗΝΟΣ** από την ημερομηνία διάθεσης της χημικής ουσίας στην αγορά και είναι υποχρεωτική για:

- **Καθαρές χημικές ουσίες που ταξινομούνται ως επικίνδυνες** και παρασκευάζονται/εισάγονται (από τρίτες χώρες) στην ευρωπαϊκή αγορά.
- **Χημικές ουσίες που ταξινομούνται ως επικίνδυνες και περιέχονται σε μείγμα που ταξινομείται ως επικίνδυνο** και παρασκευάζεται/εισάγεται (από τρίτες χώρες) στην ευρωπαϊκή αγορά.
- **Χημικές ουσίες που υπόκεινται σε καταχώριση** σύμφωνα με τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό REACH. Για τις ουσίες που έχουν ήδη καταχωριστεί, τα δεδομένα ταξινόμησης και επισήμανσης περιλαμβάνονται στους σχετικούς φακέλους καταχώρισης. Για τις ουσίες που έχουν καταληκτική ημερομηνία καταχώρισης το 2018 πρέπει να υποβληθεί ξεχωριστή κοινοποίηση.

Τα δεδομένα που κοινοποιούνται περιλαμβάνουν:

- **Το όνομα και τα στοιχεία επικοινωνίας** του παρασκευαστή ή του εισαγωγέα,
- **Την ταυτότητα της χημικής ουσίας,**
- **Την ταξινόμηση της χημικής ουσίας** σύμφωνα με τον Κανονισμό CLP,
- **Τα στοιχεία επισήμανσης** της χημικής ουσίας (εικονογράμματα κινδύνου, προειδοποιητικές λέξεις, δηλώσεις επικινδυνότητας).

Η κοινοποίηση είναι ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ για κάθε χημική ουσία και υποβάλλεται ΜΙΑ ΦΟΡΑ. Η διαδικασία είναι ΔΩΡΕΑΝ και γίνεται ηλεκτρονικά μέσω της δημιουργίας λογαριασμού στην διαδικτυακή πύλη του ECHA, REACH-IT στην πιο κάτω ιστοσελίδα:

<https://reach-it.echa.europa.eu>

Μητρώο Επικίνδυνων Χημικών Προϊόντων

Βάσει του άρθρου 45 του Κανονισμού CLP, το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας έχει οριστεί ως η αρμόδια αρχή, υπεύθυνη για τη συγκέντρωση πληροφοριών που αφορούν τα χημικά μείγματα που διατίθενται στην ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΑΓΟΡΑ και ταξινομούνται ως Ερεθιστικά, Τοξικά, Επιβλαβή, Διαβρωτικά, Εύφλεκτα, ή Οξειδωτικά. Τέτοια προϊόντα είναι τα καθαριστικά/απορρυπαντικά, τα λευκαντικά, οι χλωρίνες, τα βερνίκια, οι διαλύτες κ.ά.

Οι πληροφορίες που συλλέγονται περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων τη σύσταση των επικίνδυνων αυτών μειγμάτων, με σκοπό την **τήρηση Μητρώου (Chemicals Registry) και τη δημιουργία Βάσης Δεδομένων για τα επικίνδυνα χημικά προϊόντα που κυκλοφορούν στην κυπριακή αγορά**. Οι προμηθευτές των προϊόντων αυτών θα πρέπει να συμπληρώσουν τις απαιτούμενες πληροφορίες που αφορούν τα προϊόντα τους **ΠΡΙΝ αυτά διατεθούν στην κυπριακή αγορά**. Η υποβολή των απαιτούμενων πληροφοριών στο Μητρώο Επικίνδυνων Χημικών Προϊόντων γίνεται ηλεκτρονικά μέσω συγκεκριμένων εντύπων, τα οποία αποστέλλονται στην πιο κάτω διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου:

Cy-ChemRegistry@dlf.mlsi.gov.cy

Για κάθε προϊόν επισυνάπτεται οπωσδήποτε αντίγραφο της ετικέτας και το Δελτίο Δεδομένων Ασφάλειας, τα οποία πρέπει να είναι στην ελληνική γλώσσα.

Όλες οι πληροφορίες που συλλέγονται τυγχάνουν εμπιστευτικού χειρισμού και διασφαλίζεται ότι δεν χρησιμοποιούνται για άλλους σκοπούς.

Διαφήμιση Επικίνδυνων Χημικών Προϊόντων

Η διαφήμιση κάθε επικίνδυνου χημικού προϊόντος (χημικής ουσίας ή μείγματος) με σκοπό την «**ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΑΓΟΡΑ**» θα πρέπει να συνοδεύεται με κείμενο που να περιγράφει επαρκώς την επικινδυνότητα του προϊόντος (όπως εμφανίζεται στην ετικέτα του), με στόχο την ενημέρωση και την καλύτερη προστασία του καταναλωτή. «Εξ αποστάσεως αγορές» ορίζονται εκείνες οι αγορές που επιτρέπουν στον καταναλωτή να αγοράζει προϊόντα χωρίς προηγουμένως να έχει δει τις πληροφορίες που αναγράφονται στην ετικέτα τους και γίνονται συνήθως μέσω υπολογιστή, διαδικτύου ή ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, τηλεφώνου ή τηλεομοιοτύπου, με βάση τηλεοπτική ή ραδιοφωνική διαφήμιση, μέσω διαφημιστικών εντύπων ή επιστολών, διαφημιστικών καταλόγων και άλλων.

Με βάση τα πιο πάνω και σύμφωνα με το άρθρο 48 του Κανονισμού CLP, κάθε διαφήμιση επικίνδυνου χημικού προϊόντος που επιτρέπει στο ευρύ κοινό να το αγοράζει «εξ αποστάσεως» θα πρέπει να συνοδεύεται από τις πληροφορίες επικινδυνότητας που αναγράφονται στην ετικέτα του (σχετικές τάξεις ή κατηγορίες κινδύνου).

Περισσότερες πληροφορίες για τον Κανονισμό CLP Θα βρείτε στην ιστοσελίδα του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας:

www.mlsi.gov.cy/dli

Καθοδηγητικό Γραφείο για τον Κανονισμό CLP

CLP Helpdesk: CLP@dli.mlsi.gov.cy

Τηλέφωνα: 22405611 και 22405609

Γ.Τ.Π. 67/2021-3.000

Εκδόθηκε από το Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών

Εκτύπωση: Κώνος Λτδ